



คู่มือวิเคราะห์ แผนระดับที่ 3

ในส่วนของการปฏิบัติการณ์ด้าน...
ของ สศช.



สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

พฤษภาคม 2568

คู่มือการวิเคราะห์แผนระดับที่ 3
ในส่วนของการปฏิบัติการณ์ด้าน...
ของ สศช.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

พฤษภาคม 2568

คำนำ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำคู่มือการวิเคราะห์แผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน...ของ สศช. เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ สศช. ในการวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งจะทำให้ สศช. สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากแผนปฏิบัติการด้าน... ถือว่าเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1) และแผนระดับที่ 2 ต่าง ๆ ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์การพัฒนาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติบนหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล

แผนปฏิบัติการด้าน... เป็นแผนปฏิบัติ (Action Plan) ที่มีลักษณะเป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (Issue Base) ที่ไม่ใช่การดำเนินการกิจปกติ และต้องมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งกระทรวงหรือเทียบเท่า โดยหน่วยงานรัฐได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... และมีความประสงค์ที่จะเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา หรือเพื่อทราบจึงได้เสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ให้ สศช. วิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนตามขั้นตอนและกระบวนการตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 วันที่ 3 ธันวาคม 2562 วันที่ 15 ธันวาคม 2563 และวันที่ 27 เมษายน 2564

โดยคู่มือการวิเคราะห์ฯ ฉบับนี้มีสาระสำคัญประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 บทบาทและหน้าที่ของ สศช. ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการด้าน... ตามกฎหมายและมติ ครม. ในส่วนของการวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานของรัฐจัดทำ

ส่วนที่ 2 กรอบการพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ของ สศช. ประกอบด้วย 1. ขั้นตอนก่อนการวิเคราะห์แผนปฏิบัติการด้าน... 2. ขั้นตอนการวิเคราะห์แผนปฏิบัติการด้าน... โดยพิจารณาจาก (1) ความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้าน... และ (2) ความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการด้าน... ใน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความสอดคล้องกับเป้าหมาย/ทิศทางพัฒนาประเทศ 2) ความเหมาะสมของประเด็นการพัฒนา 3) ความเหมาะสมของตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 4) ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงาน 5) ความเหมาะสมของกลไกการขับเคลื่อน และ 6) ความเหมาะสมของการติดตามและประเมินผล และ 3. ขั้นตอนการแจ้งผลการพิจารณาต่อหน่วยงานจัดทำแผน

ส่วนที่ 3 แนวทางการพิจารณาและวิเคราะห์กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... เป็นการนำกรอบหลักการพิจารณาและวิเคราะห์กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ในส่วนที่ 2 มาใช้ในการพิจารณาและวิเคราะห์กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สศช. มีความเข้าใจและสามารถนำกรอบหลักการพิจารณาฯ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของ สศช. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 4 ภาคผนวก การรวบรวมกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ มติ ครม. มติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภา สศช.) รวมถึงเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้ประกอบการวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน...

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กันยายน 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
ส่วนที่ 1 บทบาทและหน้าที่ของ สศช. ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการด้าน...	1
ส่วนที่ 2 กรอบการพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ของ สศช.	4
1. ก่อนการลงมือวิเคราะห์กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน...	
1.1 ลักษณะแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ สศช. มีหน้าที่วิเคราะห์และพิจารณากลับกรองตามมติ ครม.	5
1.2 การนำเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ สศช.	5
2. การวิเคราะห์กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน...	
2.1 การวิเคราะห์ความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้าน...	6
2.2 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการด้าน...	7
2.2.1 ความสอดคล้องกับเป้าหมาย/ทิศทางการพัฒนาประเทศ	7
2.2.2 ความเหมาะสมของประเด็นการพัฒนา	8
2.2.3 ความเหมาะสมของตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	8
2.2.4 ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงาน	9
2.2.5 ความเหมาะสมของกลไกการขับเคลื่อน	9
2.2.6 ความเหมาะสมของการติดตามและประเมินผล	10
3. หลังการวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน...	
3.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ สภา สศช.	11
3.2 การแจ้งผลการพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อหน่วยงานจัดทำแผน	11
ส่วนที่ 3 แนวทางการวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน...	14
ส่วนที่ 4 ภาคผนวก (กฎหมาย มติ ครม. มติสภา สศช. และเอกสารที่เกี่ยวข้อง)	34

ส่วนที่ 1

บทบาทและหน้าที่ของ สศช. ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการด้าน...

สศช. มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ของหน่วยงานของรัฐ ที่หน่วยงานประสงค์จะเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบ โดยมีกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญดังนี้

1. พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561

1.1 มาตรา 7 (3) กำหนดให้สภา สศช. มีหน้าที่เสนอแนะให้คำปรึกษา และให้ความเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (แผนพัฒนาฯ) รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในด้านต่าง ๆ ต่อนายกรัฐมนตรีหรือ ครม.

1.2 มาตรา 20 (4) กำหนดให้ สศช. มีหน้าที่ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ และ มาตรา 20 (9) สนับสนุนและประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคีที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผน แผนงาน และโครงการพัฒนา และการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามแผน

2. มติ ครม. ที่เกี่ยวข้องกับหลักการและสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้าน... ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560 วันที่ 3 ธันวาคม 2562 วันที่ 15 ธันวาคม 2563 วันที่ 27 เมษายน 2564 และวันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 สรุปสาระสำคัญและข้อเท็จจริง ดังนี้

2.1 ประเทศไทยจำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย แผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย แผนระดับที่ 2 เป็นแผนที่ถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนระดับที่ 3 ได้แก่ แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และรายปี และแผนปฏิบัติการด้าน... เป็นแผนเชิงปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐที่ได้จัดทำขึ้น โดยแผนระดับที่ 3 ต้องมีการระบุโครงการ/การดำเนินงาน เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินการที่มีความชัดเจนเพื่อถ่ายระดับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ 2 สู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือจัดทำตามพันธกรณี หรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ (มติ ครม. 4 ธันวาคม 2560)

2.2 หลักการแผนปฏิบัติการด้าน...

ลักษณะของแผนปฏิบัติการด้าน...

- 2.2.1 แผนปฏิบัติการด้าน... จัดเป็นแผนระดับที่ 3 ทั้งหมดและต้องมีลักษณะเป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (Issue Base) มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า 1 กระทรวงหรือเทียบเท่า และไม่ใช่งานดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ (มติ ครม. 27 เมษายน 2564)
- 2.2.2 แผนปฏิบัติการด้าน... ควรมีเท่าที่จำเป็นเท่านั้น กล่าวคือ มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผนซึ่งพิจารณาจากกฎหมาย 3 ลำดับศักดิ์ ประกอบด้วย พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด และพระราชกฤษฎีกา (ให้ถือว่าพระราชกฤษฎีกาเป็นกฎหมายลำดับศักดิ์สุดท้าย) หรือไม่มีกฎหมายแต่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำ หากไม่มีแผนจะก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบวงกว้างต่อประเทศอย่างรุนแรง และต้องเป็นประเด็นการพัฒนาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อบรรลุปเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม (มติ ครม. 27 เมษายน 2564)

องค์ประกอบของแผนปฏิบัติการด้าน...

- 2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน... ต้องถ้อยระดับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1) และแผนระดับที่ 2 ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนแม่บทฯ) ได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถแปลงแผนระดับที่ 1 และ 2 ไปสู่การปฏิบัติ และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม กล่าวคือ แผนปฏิบัติการด้าน... จะต้องระบุประเด็นการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน โดยต้องมีลักษณะเป็นแผนในเชิงปฏิบัติที่ระบุให้เห็นว่า ใครต้องทำอะไร เมื่อไร กับใคร อย่างไร ซึ่งต้องมีองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... อย่างน้อยตามที่ สศช. กำหนด (มติ ครม. 27 เมษายน 2564)
- 2.2.4 แผนปฏิบัติการด้าน... ต้องมีสาระสำคัญของแผนอย่างน้อยตามองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ สศช. กำหนดในคู่มือแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการเสนอแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... โดยควรต้องมีกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมกับแต่ละประเด็นพัฒนา แต่ต้องมีช่วงเวลาที่สุดคล้องกับห้วงเวลาของแผนแม่บทฯ ที่กำหนดเป็นห้วงละ 5 ปี เพื่อให้การดำเนินการและการติดตามประเมินผลสามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกันอย่างเป็นรูปธรรม และแผนปฏิบัติการ หากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดชื่อไว้อย่างชัดเจน ต้องกำหนดชื่อแผนว่า "แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่... (พ.ศ.-....)" (มติ ครม. 27 เมษายน 2564)

ขั้นตอนการพิจารณาและติดตามประเมินผล

- 2.2.5 แผนปฏิบัติการด้าน... ทุกแผนหากมีความจำเป็นต้องเข้าสู่การพิจารณาของ ครม. ไม่ว่าจะเพื่อทราบ หรือ เพื่อพิจารณา จะต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์แผนของ สศช. ทุกแผน (โดยไม่มีข้อยกเว้น) ทั้งนี้ ให้ถือว่าแผนปฏิบัติการราชการเป็นแผนระดับ 3 หลักของหน่วยงานของรัฐ

ในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ 2 ไปสู่การปฏิบัติ มิใช่แผนปฏิบัติการด้าน...
(มติ ครม. 15 ธันวาคม 2563 และ 27 เมษายน 2564)

2.2.6 **ภายหลังจากที่แผนได้รับการประกาศใช้** หน่วยงานหลักที่จัดทำแผนจะต้องนำเข้าสู่ข้อมูลแผนปฏิบัติการด้าน... ในระบบ eMENSCR รวมทั้งรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการด้าน... ในระบบ eMENSCR เป็นรายปีภายในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณถัดไป เพื่อสนับสนุนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามรายการที่ สศช. กำหนด (มติ ครม. 27 เมษายน 2564)

3. การวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนระดับที่ 3 ของ สศช.

3.1 สศช. ต้องวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ทุกแผนที่หน่วยงานจัดทำแผนประสงค์จะเสนอแผนให้ ครม. พิจารณาไม่ว่าจะเป็นเพื่อทราบหรือพิจารณา ซึ่งครอบคลุมทั้งกรณีที่มีกฎหมายหรือไม่มีกฎหมายให้นำเข้า ครม. โดยไม่สามารถขอยกเว้นการเสนอแผนตามกระบวนการเข้าสู่การพิจารณาของ ครม. ได้

3.1 สศช. ไม่มีหน้าที่วิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และรายปี ที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐตั้งแต่ระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไปและรัฐวิสาหกิจ ตามบทบัญญัติพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 เนื่องจากเป็นแผนลักษณะตามหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก (Function Base) ที่เป็นเรื่องภายในของหน่วยงาน

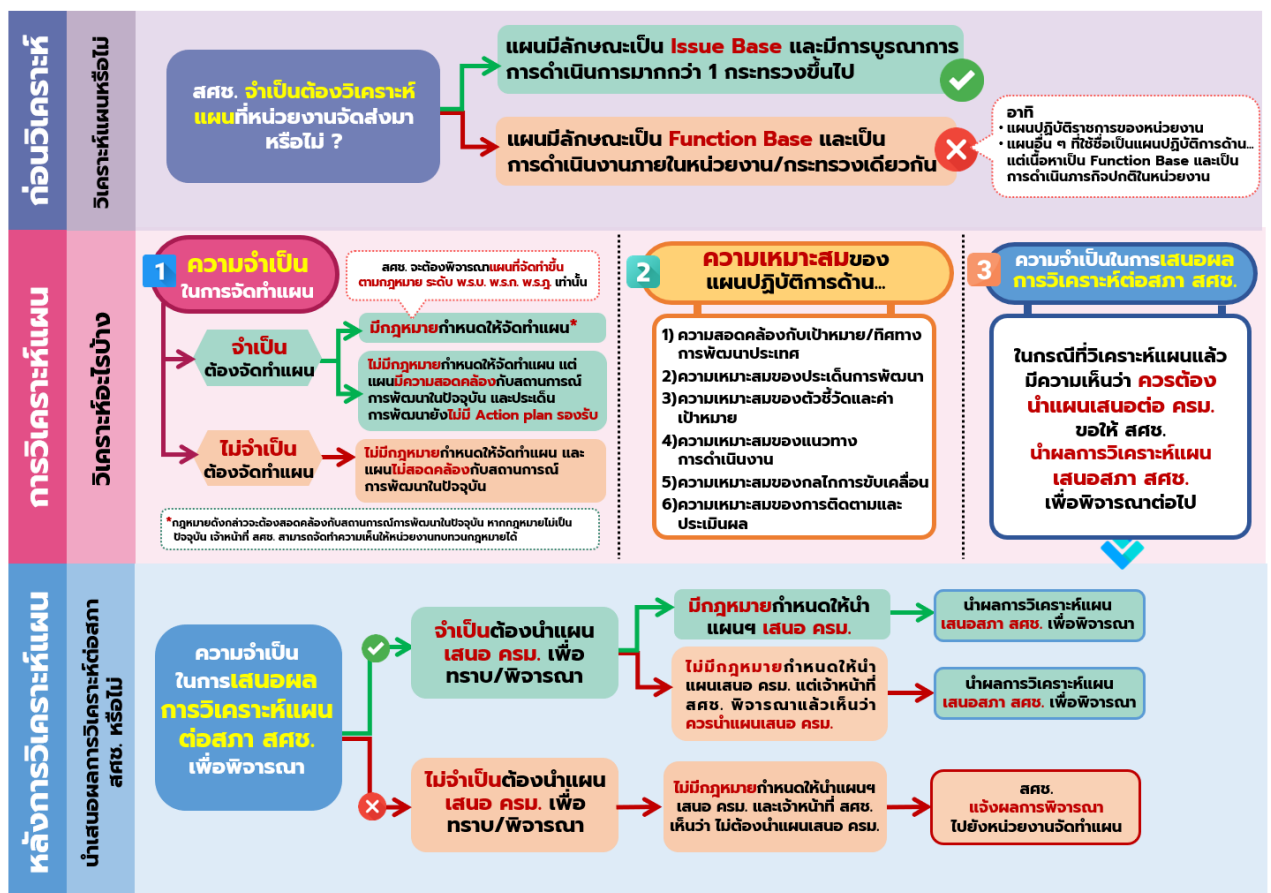
ทั้งนี้ สำคัญและข้อเท็จจริงของแผนปฏิบัติการด้าน... ข้างต้นนั้น เป็นการสรุปเนื้อหาตามมติ ครม. ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการด้าน... โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมของมติ ครม. ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ที่ส่วนที่ 4 ของคู่มือฉบับนี้

ส่วนที่ 2

กรอบการพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ของ สศช.

เมื่อหน่วยงานของรัฐส่งแผนปฏิบัติการด้าน... ให้ สศช. พิจารณาให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของ คณะรัฐมนตรีแล้ว สศช. จะดำเนินการพิจารณาและวิเคราะห์ที่กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... โดยสามารถสรุปกรอบการพิจารณาและวิเคราะห์ที่กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ของ สศช. ได้ตามกระบวนการพิจารณาแผนเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ก่อนการวิเคราะห์ที่กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... 2. การวิเคราะห์ที่กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... และ 3. หลังจากการพิจารณาและวิเคราะห์ที่กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ดังนี้

รูปที่ 1 แสดงกระบวนการพิจารณาและวิเคราะห์ที่กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ของ สศช.



1. ก่อนการวิเคราะห์ที่กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน...

ก่อนการลงมือวิเคราะห์ที่กลับกรองแผนปฏิบัติการด้าน... จะต้องพิจารณา 2 ส่วน ได้แก่ (1) ลักษณะแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ สศช. มีหน้าที่วิเคราะห์และพิจารณากลับกรองตามมติ ครม. และ (2) การนำเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ สศช. ดังนี้

1.1 ลักษณะแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ สศช. มีหน้าที่วิเคราะห์และพิจารณากลับกรองตามมติ ครม.

หลักการพิจารณา ประเภทของแผนระดับที่ 3 ที่หน่วยงานจัดส่งมายัง สศช. ว่าต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์และกลั่นกรองแผนตามนโยบายของมติ ครม. เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และวันที่ 27 เมษายน 2564 หรือไม่นั้น สามารถสรุปลักษณะของแผนที่ สศช. จำเป็นต้องวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนตามคู่มือฉบับนี้ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาเชิงประเด็นไม่ใช่การดำเนินการตามภารกิจปกติ
2. ต้องบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งกระทรวงหรือเทียบเท่า
3. หน่วยงานจัดทำแผนประสงค์จะเสนอแผนต่อ ครม. เพื่อทราบ/พิจารณา

 กรณีที่แผนมีชื่อเป็นแผนปฏิบัติการด้าน... (แผนปฏิบัติการด้าน... พ.ศ... - ...) แต่สาระสำคัญของแผนเป็นการดำเนินการตามภารกิจปกติของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยเฉพาะ ไม่ใช่การพัฒนาเชิงประเด็นหรือมีลักษณะเข้าข่ายเป็นแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ทั้งแผนระยะ 5 ปี รายปี และ Action plan ที่เป็นการดำเนินงานภายในหน่วยงาน จะไม่เข้าข่ายการพิจารณาและวิเคราะห์ กลับกรองแผนตามคู่มือฉบับนี้

1.2 การนำเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ สศช.

การพิจารณาเอกสารการนำเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ว่ามีความครบถ้วนและถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในคู่มือแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการเสนอแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ได้มีการเผยแพร่ให้หน่วยงานใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ส่วนที่ 4 ของคู่มือฉบับนี้

หลักการพิจารณา ตรวจสอบเอกสารที่หน่วยงานจัดทำแผนต้องจัดส่งมาให้ สศช. ว่ามีความครบถ้วนตามรายการหรือไม่ ให้พิจารณาตามประเด็นอย่างน้อย ดังนี้

- (1) หนังสือนำเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... หรือเอกสารยืนยันการได้รับความเห็นชอบให้เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ ครม. เพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณาจากผู้มีอำนาจตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง อาทิ รัฐมนตรีเจ้าสังกัด รองนายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีที่กำกับดูแลส่วนราชการ สำหรับกรณีหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มีการมอบหมายรองนายก/รัฐมนตรีให้กำกับดูแล จะต้องแนบเอกสารยืนยันการได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการจากนายกรัฐมนตรีด้วย

 กรณีที่ตรวจสอบแล้ว พบว่า (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ยังไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้จัดทำหนังสือแจ้งหน่วยงานจัดทำแผน ให้ดำเนินการเสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ต่อผู้มีอำนาจตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาก่อน จัดส่งแผนมายัง สศช. ต่อไป

- (2) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เสนอต่อ ครม. เพื่อทราบ/พิจารณา
- (3) รายการหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาแผนปฏิบัติการด้าน... (Checklist) โดยหน่วยงานจะต้องกรอกข้อมูลตามรายการที่ปรากฏในตารางมาเรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นการยืนยันว่าหน่วยงานได้ดำเนินการตรวจสอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ก่อนนำเสนอไปยัง สศช.



กรณีที่ตรวจสอบแล้วพบว่า เอกสารตามรายการที่ (2) และ (3) ข้างต้น **ไม่ครบถ้วน** ให้ประสานแจ้งหน่วยงานจัดทำแผนเพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูลให้ครบถ้วนก่อนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาและวิเคราะห์กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อไป

2. การวิเคราะห์กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน...

การวิเคราะห์กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้าน... และ (2) การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการด้าน... ดังนี้

2.1 ความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้าน...

การพิจารณาว่าแผนปฏิบัติการด้าน... เป็นแผนที่มีความจำเป็นหรือยังไม่มีความจำเป็นต้องจัดทำตามบริบทสถานการณ์การพัฒนาประเทศในขณะนี้ ให้พิจารณาโดยอ้างอิงหลักการตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563 และวันที่ 27 เมษายน 2564 ที่กำหนดให้หน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... เฉพาะเท่าที่จำเป็นตามบริบทการพัฒนาประเทศเท่านั้น โดยหน่วยงานจะต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... และได้ดำเนินการจัดทำแผนตามแนวทางที่ สศช. กำหนดไว้ในคู่มือแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการเสนอแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน...

หลักการพิจารณา

- (1) **กรณีมีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน/การจัดทำแผนผ่านคณะกรรมการระดับชาติ** ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมายรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเท่านั้น และกฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติมีการระบุให้คณะกรรมการระดับชาติมีภารกิจในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... โดยพิจารณากฎหมายที่ใช้ในการกำหนดให้จัดทำแผน/จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติให้พิจารณาเฉพาะกฎหมาย 3 ลำดับศักดิ์เท่านั้น ได้แก่ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด และพระราชกฤษฎีกา



แม้ว่าหน่วยงานจัดทำแผนจะมีความจำเป็นต้องจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ด้วยเหตุตามกฎหมายทั้ง 3 ลำดับศักดิ์ แต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ สศช. พิจารณาบริบทสถานการณ์/กลไกการพัฒนาประเทศในปัจจุบันแล้วพบว่า กฎหมายที่กำหนดให้จัดทำแผนดังกล่าวอาจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่งผลให้ **ไม่มีเหตุจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...** ให้ สศช. พิจารณาจัดทำความเห็น/ข้อเสนอแนะต่อ ครม. เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานพิจารณาทบทวน/แก้ไขบทบัญญัติที่ให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ของกฎหมายดังกล่าวได้ (มติ ครม. 9 พฤศจิกายน 2564)

- (2) กรณีไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน สศช. จะพิจารณาถึงเหตุผลความจำเป็น ในการจัดทำแผน โดยพิจารณาจากประเด็นกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนาของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เสนอว่า เป็นประเด็นกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนระดับที่ 1 และ 2 ที่ยังไม่มีแผนระดับที่ 3 รองรับหรือไม่ กล่าวคือ หากไม่มีแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เสนอ จะส่งผลให้ขาดการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ชัดเจน ทำให้เกิดเป็นช่องว่างในการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบวงกว้างต่อประเทศอย่างรุนแรง รวมถึงส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติได้

2.2 ความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการด้าน...

การพิจารณาความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการด้าน... จะวิเคราะห์สาระสำคัญของแผนอย่างน้อยใน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ความสอดคล้องกับเป้าหมาย/ทิศทางการพัฒนาประเทศ (2) ความเหมาะสมของประเด็นการพัฒนา (3) ความเหมาะสมของตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย (4) ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงาน (5) ความเหมาะสมของกลไกการขับเคลื่อน และ (6) ความเหมาะสมของการติดตามและประเมินผล ดังนี้

2.2.1 ความสอดคล้องกับเป้าหมาย/ทิศทางการพัฒนาประเทศ

หลักการพิจารณาความสอดคล้องของเป้าหมายแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 ได้แก่ แผนแม่บทฯ รวมถึงแผนระดับที่ 2 อื่น ๆ (ถ้ามี) แผนระดับที่ 3 (ถ้ามี) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (ถ้ามี) ให้พิจารณาการถ้อยระดับเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ซึ่งกรณีที่แผนปฏิบัติการด้าน... กำหนดเป้าหมายไว้หลายระดับให้พิจารณาให้ความสำคัญกับเป้าหมายหลักของแผนเป็นลำดับแรก โดยพิจารณาในประเด็นอย่างน้อย ดังนี้

- (1) **ความครบถ้วนและถูกต้อง** พิจารณาว่าความสอดคล้องเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อแผนระดับต่าง ๆ ที่หน่วยงานระบุมา มีความครบถ้วนและถูกต้องตามหลัก XYZ หรือไม่ หรือยังขาดความสอดคล้องอื่นเพิ่มเติม ที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานระบุหรือไม่
- (2) **ความชัดเจนในการส่งผลต่อเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ** พิจารณารายละเอียดของการถ้อยระดับเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้าน... กับแผนระดับต่าง ๆ ว่ามีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานระบุมาได้อย่างไร



กรณีที่การพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการด้าน... กับแผนระดับที่ 3 (ถ้ามี) แล้วพบว่า **แผนมีความซ้ำซ้อนกัน** คือ มีหลายแผนจากหลายหน่วยงานในประเด็นเดียวกัน โดยจำเป็นต้องบูรณาการร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน ให้ สศช. พิจารณาจัดทำความเห็น/ข้อเสนอแนะต่อ ครม. และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาบูรณาการแผนปฏิบัติการด้าน... กับแผนอื่น ๆ ที่มี ความสอดคล้องกัน ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2564

2.2.2 ความเหมาะสมของประเด็นการพัฒนา

หลักการพิจารณาความเหมาะสมของประเด็นการพัฒนาสามารถดำเนินการได้ โดยการวิเคราะห์ช่องว่างของการพัฒนา (Gap Analysis) เพื่อให้ได้ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของแผน (Key Success Factor) ที่ใช้กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา หรือกลยุทธ์ ตลอดจนแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมของแผนปฏิบัติการด้าน... โดยวิเคราะห์ในประเด็นอย่างน้อย ดังนี้

- (1) **การวิเคราะห์สถานะการพัฒนา** โดยวิเคราะห์สถานะและแนวโน้มการพัฒนา/ปัญหา และอุปสรรค/เงื่อนไขการพัฒนาที่เกี่ยวข้องที่ประเทศเผชิญอยู่ ตลอดจนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหากไม่ได้รับการพัฒนา/แก้ไข เพื่อวิเคราะห์ว่าแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ในแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เสนอ มีความสอดคล้องกับช่องว่างการพัฒนาหรือไม่ ซึ่งจะนำไปสู่การปิดช่องว่างของปัญหา และส่งผลต่อการพัฒนา
- (2) **การวิเคราะห์ความสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ของแผนฉบับก่อนหน้า (กรณีที่เป็นแผนต่อเนื่อง)** โดยประเมินผลการพัฒนาตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้าน... ฉบับก่อนหน้า ผ่านตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ในกรณีที่หน่วยงานยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของแผนฉบับก่อนหน้าให้วิเคราะห์สาเหตุ ปัญหา และอุปสรรคที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว เพื่อวิเคราะห์หาช่องว่างการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการด้าน... ในช่วงระยะที่ผ่านมา แล้วตรวจสอบว่า แผนปฏิบัติการด้าน... ได้มีการกำหนดแนวทางที่จะสามารถปิดช่องว่างการพัฒนาดังกล่าวหรือไม่

2.2.3 ความเหมาะสมของตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

หลักการพิจารณาความเหมาะสมของตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้าน... กรณีที่แผนกำหนดเป้าหมายไว้หลายระดับ ให้พิจารณาตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในทุกระดับ โดยวิเคราะห์ว่าตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายมีความเหมาะสมหรือไม่ โดยพิจารณาในประเด็นอย่างน้อย ดังนี้

- (1) **ตัวชี้วัดสะท้อนความสำเร็จของเป้าหมายแผนปฏิบัติการด้าน... และสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามเป้าหมายได้จริง**
- (2) **ค่าเป้าหมายมีความชัดเจนและท้าทาย** เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลฐานและสามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ ภายในช่วงระยะเวลาของการประกาศใช้แผนปฏิบัติการด้าน...
- (3) **มีหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลและรายงานผลตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงระยะเวลาของการประกาศใช้แผนปฏิบัติการด้าน...**

2.2.4 ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงาน

หลักการพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้าน... โดยพิจารณาว่าแนวทางการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้าน... จะสามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนได้อย่างเป็นรูปธรรมหรือไม่ โดยพิจารณาในประเด็นอย่างน้อย ดังนี้

- (1) มีความสอดคล้องกับปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand: FVCT) ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ที่มีความเกี่ยวข้องกับแผน เพื่อให้มีการถ่ายระดับเป้าหมาย Y1 ของแผนแม่บทฯ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม
- (2) มีความสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของแผน (Key Success Factor) ที่ได้จากการวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์การพัฒนาตามข้อ 2.2.2 เพื่อให้แนวทาง/หลักการของแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่หน่วยงานระบุ สามารถปิดช่องว่างการพัฒนาของประเด็นที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้าน...
- (3) มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยกำหนดให้มีแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ที่สะท้อนถึงการนำแผนไปปฏิบัติให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ตามเป้าหมายได้ภายในระยะเวลาของแผน
- (4) มีการกำหนดกรอบระยะเวลา งบประมาณ และหน่วยงานรับผิดชอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ซึ่งจะต้องเป็นหน่วยงานตั้งแต่ระดับกรมหรือเทียบเท่า โดยแนวทางการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมจะต้องสอดคล้องกับหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

2.2.5 ความเหมาะสมของกลไกการขับเคลื่อน

หลักการพิจารณาความเหมาะสมของกลไกการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้าน... โดยกลไกการขับเคลื่อนแผนจะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติในระดับโครงการ หรือกิจกรรม และทำให้แผนบรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม ให้วิเคราะห์ว่าแผนปฏิบัติการด้าน... มีการกำหนดกลไกการขับเคลื่อนแผนและกลไกดังกล่าวมีความเหมาะสมหรือไม่ พิจารณาจากประเด็นอย่างน้อย ดังนี้

- (1) มีการกำหนดกลไกการสร้างการรับรู้แผนปฏิบัติการด้าน... โดยมีกำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบ และมีการสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้าน... กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อสร้างแนวร่วมในการขับเคลื่อนแผนอย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- (2) มีการกำหนดกลไกการประสานการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กลไกการวางแผนแบบมีส่วนร่วม กลไกการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร และกลไกการบูรณาการการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงภารกิจหน้าที่และศักยภาพของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานที่มุ่งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่เกิดความซ้ำซ้อน และมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้าน...

2.2.6 ความเหมาะสมของการติดตามและประเมินผล

หลักการพิจารณาความเหมาะสมของการติดตามและประเมินผล ให้วิเคราะห์แนวทาง/กลไกการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้าน... ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ โดยพิจารณาประเด็นอย่างน้อย ดังนี้

- (1) มีการกำหนดกลไก/เครื่องมือในการติดตามและประเมินผล ที่จะต้องแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ และปัญหา/อุปสรรคในระหว่างการทำงาน รวมถึงมีการประเมินความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานให้มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ กรณีที่แผนปฏิบัติการด้าน... จะกำหนดให้มีการจัดตั้งหน่วยงาน/คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนให้วิเคราะห์ความจำเป็น และพิจารณาความซ้ำซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

- (2) มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการติดตามและประเมินผล ซึ่งต้องครอบคลุมการกำกับ ติดตามการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาของแผน และประเมินผลภายหลังสิ้นสุดระยะเวลาของแผนปฏิบัติการด้าน...



กรณีที่ สศช. พิจารณาแล้วพบว่า (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ที่เสนอยังขาดข้อมูลที่เพียงพอต่อการวิเคราะห์และพิจารณากันกรองแผน ให้ประสานหน่วยงานจัดทำแผนจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา หากข้อมูลดังกล่าวเข้าข่ายเป็นการปรับปรุงสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้าน... อาทิ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์/แนวทางพัฒนา ให้หน่วยงานจัดทำแผนดำเนินการจัดทำข้อมูลและเสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ตามขั้นตอนของการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... อีกครั้ง

3. หลังจากวิเคราะห์กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน...

3.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ สภา สศช.

เมื่อดำเนินการวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... แล้วเสร็จ ให้พิจารณาว่าแผนปฏิบัติการด้าน... จำเป็นต้องนำเสนอผลการวิเคราะห์และกลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... เข้าสู่สภา สศช. หรือไม่ โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

3.1.1 กรณีที่แผนปฏิบัติการด้าน... มีความจำเป็นต้องเสนอ ครม. เพื่อทราบ/พิจารณา

- (1) กรณีมีกฎหมายกำหนดให้เสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ ครม. ทั้งเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณา ให้เสนอผลการวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนต่อสภา สศช. ทุกกรณี
- (2) กรณีไม่มีกฎหมายกำหนดให้เสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ ครม. ทั้งนี้ ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่าควรนำแผนปฏิบัติการด้าน... เสนอ ครม. ให้เสนอผลการวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนต่อสภา สศช.

3.1.2 กรณีที่แผนปฏิบัติการด้าน... ไม่มีความจำเป็นต้องเสนอ ครม. เพื่อทราบ/พิจารณา

ให้นำผลการวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนเสนอต่อผู้บริหารสายงานเพื่อเสนอ สศช. และดำเนินการแจ้งผลการพิจารณาไปยังหน่วยงานจัดทำแผน

3.2 การแจ้งผลการพิจารณากลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อหน่วยงานจัดทำแผน

เมื่อวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... และเสนอผลการวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ให้สภา สศช./สศช. พิจารณา (แล้วแต่กรณี) แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการแจ้งผลการพิจารณาไปยังหน่วยงานจัดทำแผน ดังนี้

3.2.1 กรณีแผนปฏิบัติการด้าน... จำเป็นต้องเข้า ครม. เพื่อทราบ หรือเพื่อพิจารณา

ให้แจ้งผลการพิจารณาในนามของ สศช. ที่ผ่านความเห็นชอบจากสภา สศช. ไปยังหน่วยงานจัดทำแผน โดยแบ่งออกเป็น 3 กรณี ดังนี้

- (1) กรณีที่สภา สศช. ไม่มีความเห็นให้หน่วยงานจัดทำแผนแก้ไขแผนอย่างมีนัยสำคัญ ให้หน่วยงานดำเนินการตามขั้นตอนการนำแผนเข้าสู่ ครม. เพื่อพิจารณา โดยต้องระบุประโยคดังต่อไปนี้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาด้วย

“จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบผลการพิจารณา และดำเนินการเสนอแผนฯ ต่อ ครม. เพื่อพิจารณาตามขั้นตอน ทั้งนี้ ขอให้หน่วยงานนำแผนฯ เข้าสู่ระบบ eMENSCR เมื่อแผนประกาศใช้”

- (2) กรณีที่สภา สศช. มีความเห็นให้หน่วยงานจัดทำแผน ปรับปรุงแผนอย่างมีนัยสำคัญ โดยหน่วยงานจัดทำแผนไม่มีความจำเป็นต้องส่งแผนมายัง สศช. เพื่อวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองอีกครั้ง ให้หน่วยงานปรับปรุงแผนให้สอดคล้องตามความเห็น และดำเนินการตามขั้นตอนในการนำแผนเข้าสู่การพิจารณาของ ครม. ต่อไป โดยต้องระบุประโยคดังต่อไปนี้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาด้วย

“จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการปรับแก้ไขแผนฯ และเสนอแผนฯ (ฉบับปรับปรุง) ต่อ ครม. เพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ ขอให้หน่วยงาน นำแผนฯ เข้าสู่ระบบ eMENSCR เมื่อแผนประกาศใช้”

- (3) กรณีที่สภา สศช. มีความเห็นให้หน่วยงานจัดทำแผน ปรับปรุงแผนอย่างมีนัยสำคัญ และเห็นว่ามีความจำเป็นต้องผ่านการวิเคราะห์และพิจารณากลับกรองแผนอีกครั้ง ให้หน่วยงานปรับปรุงแผนให้สอดคล้องตามความเห็นก่อนนำเสนอให้ สศช. วิเคราะห์ และพิจารณากลับกรองอีกครั้งหนึ่ง โดยต้องระบุประโยคดังต่อไปนี้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาด้วย

“จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการปรับแก้ไขแผนฯ และเสนอแผนฯ (ฉบับปรับปรุง) มายังสำนักงานฯ เพื่อพิจารณากลับกรองก่อนการเสนอ ครม. พิจารณาตามขั้นตอนต่อไป”

3.2.2 กรณีแผนปฏิบัติการด้าน... ไม่จำเป็นต้องเข้า ครม. เพื่อทราบ หรือ เพื่อพิจารณา

ให้แจ้งผลการพิจารณาในนามของ สศช. ที่ผ่านความเห็นชอบจาก สศช. ไปยังหน่วยงานจัดทำแผน โดยแบ่งออกเป็น 3 กรณี ดังนี้

- (1) กรณีที่ สศช. ไม่มีความเห็นให้หน่วยงานจัดทำแผน แก้ไขอย่างมีนัยสำคัญ โดยต้องระบุประโยคดังต่อไปนี้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาด้วย

“จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบผลการพิจารณา และดำเนินการประกาศใช้แผนฯ ตามขั้นตอนต่อไป โดยขอให้หน่วยงานนำแผนฯ เข้าสู่ระบบ eMENSCR เมื่อแผนประกาศใช้ ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะดำเนินการรวบรวมแผนนำเสนอ ครม. เพื่อทราบต่อไป”

- (2) กรณีที่ สศช. มีความเห็นให้หน่วยงานจัดทำแผน ปรับปรุงแผนอย่างมีนัยสำคัญ พร้อมทั้งระบุให้หน่วยงานปรับปรุงแผนให้สอดคล้องตามความเห็นของ สศช. และประกาศใช้แผนโดยไม่ต้องส่งมายัง สศช. เพื่อพิจารณากลับกรองอีกครั้ง โดยต้องระบุประโยคดังต่อไปนี้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาด้วย

“จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการปรับแก้ไขแผนฯ และประกาศใช้แผนฯ ตามขั้นตอนต่อไป โดยขอให้หน่วยงานนำแผนฯ เข้าสู่ระบบ eMENSCR เมื่อแผน ประกาศใช้ ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะดำเนินการรวบรวมแผนนำเสนอ ครม. เพื่อทราบต่อไป”

- (3) กรณีที่ สศช. มีความเห็นให้หน่วยงานจัดทำแผน ปรับปรุงแผนอย่างมีนัยสำคัญ พร้อมทั้งระบุให้หน่วยงานปรับปรุงแผนให้สอดคล้องตามความเห็นของ สศช. และประกาศใช้แผน โดยต้องส่งกลับมายัง สศช. เพื่อพิจารณากลับกรองอีกครั้ง โดยต้องระบุประโยคดังต่อไปนี้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาด้วย

“จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการปรับแก้ไขแผนฯ และเสนอแผนฯ (ฉบับปรับปรุง) มายังสำนักงานฯ เพื่อพิจารณากลับกรองอีกครั้ง”



สภา สศช. ได้กำหนดเป็นแนวปฏิบัติว่า สศช. จะดำเนินการวิเคราะห์และพิจารณากลับกรอง (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ภายใน 45 วันทำการนับตั้งแต่วันที่ สศช. ได้รับข้อเสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ที่มีข้อมูลที่ครบถ้วนและเพียงพอต่อการพิจารณา

ส่วนที่ 3

แนวทางการพิจารณาและวิเคราะห์กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน...

แนวทางการวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... จะเป็นการนำกรอบหลักการพิจารณาและวิเคราะห์กลั่นกรองแผน ในส่วนที่ 2 มาใช้ในการพิจารณาและวิเคราะห์กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สศช. มีความเข้าใจและสามารถนำกรอบหลักการพิจารณา ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของ สศช. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำคู่มือฯ ในส่วนที่ 3 จึงจำเป็นต้องนำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580) ฉบับปรับปรุง (ร่างนโยบายและแผนดิจิทัล) ของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) ที่เสนอ สศช. เมื่อปี 2566 มาใช้เป็นตัวอย่งการพิจารณาและวิเคราะห์กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ทั้งนี้ ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ รวมถึงจัดทำข้อมูลเพิ่มเติมบางส่วน ทำให้สาระสำคัญของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ที่ปรากฏในคู่มือฯ จึงไม่ตรงกับข้อเสนอของ ดศ.

1. ก่อนการลงมือวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน...

ก่อนการลงมือวิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... จะต้องพิจารณา 2 ส่วน ได้แก่ (1) ลักษณะแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ สศช. มีหน้าที่วิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองตามมติ ครม. และ (2) การนำเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ สศช. ดังนี้

1.1 ลักษณะแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ สศช. มีหน้าที่วิเคราะห์และพิจารณากลั่นกรองตามมติ ครม.

การพิจารณาลักษณะของแผนว่าเข้าข่ายเป็นแผนปฏิบัติการด้าน... หรือไม่ โดยพิจารณาข้อมูลของแผนในส่วนบทนำ บทสรุปผู้บริหาร วัตถุประสงค์ และวิสัยทัศน์/เป้าหมาย ซึ่งจะต้องมีลักษณะเป็นการพัฒนาเชิงประเด็น มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งกระทรวงหรือเทียบเท่า และต้องเป็นแผนที่หน่วยงานประสงค์จะเสนอต่อ ครม. เพื่อทราบ/พิจารณา

ตารางที่ 1 ตัวอย่างการพิจารณาว่าลักษณะของแผนเข้าข่ายการเป็นแผนปฏิบัติการด้าน... หรือไม่

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
- เป็นแผนที่มีลักษณะเป็นการพัฒนาเชิงประเด็น โดยไม่ใช้การดำเนินการตามภารกิจปกติของหน่วยงาน หรือเป็นแผนภายในของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง - เป็นแผนที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งกระทรวงขึ้นไป หรือหน่วยงานขึ้นตรงต่อ/ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี	ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ เป็นแผนหลักในการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศในมิติต่าง ๆ ได้แก่ (1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (2) ด้านเศรษฐกิจ (3) ด้านสังคม (4) ด้านภาครัฐ และ (5) ด้านทุนมนุษย์ และ (6) ด้านความเชื่อมั่น เพื่อปฏิรูปประเทศไทยสู่ดิจิทัลไทยแลนด์โดยมี สศช. เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำและขับเคลื่อนแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ดศ. กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานประสงค์จะเสนอต่อ ครม. เพื่อทราบ/พิจารณา	โทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) และสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (คณะกรรมการดิจิทัลฯ) มีมติเห็นชอบร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 (พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลฯ) ให้เสนอแผนต่อ ครม. ตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตัวอย่างการพิจารณา: การเข้าข่ายการเป็นแผนปฏิบัติการด้าน...

ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็นที่ครอบคลุมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเร่งพัฒนาระบบเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาเข้าสู่สังคมดิจิทัล การปฏิรูปการดำเนินการภาครัฐ การพัฒนาทุนมนุษย์ การสร้างความเชื่อมั่นด้านดิจิทัล และการพัฒนาเชิงพื้นที่ทั้งในด้านเมืองอัจฉริยะ เขตเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งจากการพิจารณาพบว่า ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ขับเคลื่อนแผนร่วมกับหน่วยงานที่สำคัญ อาทิ ดศ. กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ สำนักงาน กสทช. และสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ ทำให้ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งกระทรวงขึ้นไปด้วย

รูปที่ 2 การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ



1.2 การนำเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ สศช.

การพิจารณาตรวจสอบเอกสารที่หน่วยงานจัดทำแผนต้องจัดส่งมาให้ สศช. ว่ามีความครบถ้วนตามรายการหรือไม่ ให้พิจารณา ดังนี้

ตารางที่ 2 ตัวอย่างการพิจารณาว่าการนำเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ สศช.

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
■ หนังสือนำเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... หรือเอกสารยืนยันการได้รับความเห็นชอบให้เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ ครม. เพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณาจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ■ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้าน... ได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เสนอต่อ ครม. เพื่อทราบ/พิจารณา ■ รายการหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาแผนปฏิบัติการด้าน... (Checklist) โดยหน่วยงานจะต้องกรอกข้อมูลตามรายการที่ปรากฏในตารางมาเรียบร้อยแล้ว	■ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2566 คณะกรรมการดิจิทัลฯ มีมติเห็นชอบร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ และมอบหมายให้ สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการดิจิทัลฯ นำเสนอร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ให้ ครม. พิจารณาตามขั้นตอนต่อไป ■ สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการดิจิทัลฯ ได้จัดทำรายการหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาแผนปฏิบัติการด้าน... (Checklist) เรียบร้อยแล้ว

ตัวอย่างการพิจารณา: การนำเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อ สศช.

ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ เป็นแผนที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการดิจิทัลฯ และจากการพิจารณารายการหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาแผนปฏิบัติการด้าน... (Checklist) แล้วเห็นว่า สศช. ได้จัดทำข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนดแล้ว

2. การวิเคราะห์กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน..

การวิเคราะห์กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้าน... และ (2) การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการด้าน... ดังนี้

2.1 ความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้าน...

โดยพิจารณาข้อมูลของแผนในส่วนบทนำหรือส่วนอื่น ๆ ที่กล่าวถึงความเป็นมาและเหตุผลในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งจะต้องเป็นไปตามหลักการมีแผนปฏิบัติการด้าน... เฉพาะเท่าที่จำเป็น ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 3 ตัวอย่างแนวทางการวิเคราะห์ความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้าน...

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
▪ มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน (พ.ร.บ. พ.ร.ก. และ พ.ร.ฎ. เท่านั้น) หรือจัดทำแผนผ่านคณะกรรมการระดับชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมายรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเท่านั้น และกฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติมีการระบุให้คณะกรรมการระดับชาติมีภารกิจในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ▪ ไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผนให้พิจารณาถึงเหตุผลความจำเป็นในการจัดทำแผน ซึ่งพิจารณา ดังนี้ ○ ประเด็นกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนาของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เสนอเป็นประเด็นกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนระดับที่ 1 และ 2 ที่ยังไม่มีแผนระดับที่ 3 รองรับ ○ หากไม่มีแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เสนอ จะส่งผลให้ขาดการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ชัดเจนหรือเกิดความเสียหายหรือผลกระทบวงกว้างต่อประเทศอย่างรุนแรง	▪ ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ จัดทำขึ้นตาม พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลฯ มาตรา 5 ที่ระบุให้ ครม. ต้องจัดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการดิจิทัลฯ ▪ โดยคณะกรรมการดิจิทัลฯ เป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตาม มาตรา 7 ของ พ.ร.บ. ฉบับเดียวกันที่กำหนดให้มีความกรรมการดิจิทัลฯ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่ให้จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอต่อ ครม. เพื่อพิจารณา

ตัวอย่างข้อวิเคราะห์: ความจำเป็นของแผน

คณะกรรมการดิจิทัลฯ เป็นคณะกรรมการระดับชาติตามนิยามของแผนปฏิบัติการด้าน... ของ สศช. และพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 (พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลฯ) ได้ระบุอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดิจิทัลฯ ให้จัดทำ และนำเสนอแนวนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมต่อ ครม. เพื่อพิจารณาในขั้นตอนต่อไป โดยคณะกรรมการดิจิทัลฯ ได้มอบหมายให้ สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการดิจิทัลฯ ให้จัดทำร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ตามมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ. การพัฒนาดิจิทัลฯ ที่กำหนดให้มึนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ จึงเข้าข่ายกรณีมีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน

2.2 ความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการด้าน...

การวิเคราะห์ถ่วงน้ำหนักความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการด้าน... อย่างน้อย 6 องค์ประกอบจะสามารถพิจารณาจากเนื้อหาของแผนปฏิบัติการด้าน... ในแต่ละหัวข้อที่กำหนดไว้ในแบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ สศช. ได้เผยแพร่ให้หน่วยงานใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2564

รูปที่ 3 เค้าโครงแบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ที่กำหนด

(ชื่อ) แผนปฏิบัติการด้าน... (พ.ศ. -)
ของ (ส่วนราชการ).....

๑. บทสรุปผู้บริหาร

๒. ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน(หลัก)

๒) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน(รอง)

X) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน..... (รอง)

๒.๒ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) ประเด็น.....(หลัก)

(๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บท

(๑.๒) แผนย่อยของแผนแม่บท

(๒) ประเด็น.....(รอง)

(๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บท

(๑.๒) แผนย่อยของแผนแม่บท

๒.๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

๒.๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง (หากมี)

๒.๓.๑ แผน

๒.๓.๒ แผน

๓. ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (SDGs) (ถ้ามี)

๔. สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้าน...

๔.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๔.๒ ภาพรวมของแผนปฏิบัติการด้าน...

๔.๒.๑ วัตถุประสงค์

๔.๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม

๔.๓ แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติการด้าน... (การดำเนินงานเรื่อง/ประเด็นต่าง ๆ)

๔.๓.๑ แผนปฏิบัติการเรื่อง...

๔.๓.X แผนปฏิบัติการเรื่อง...

๔.๔ โครงการ

๔.๔.๑. โครงการ

๔.๔.๒. โครงการ

๔.๔.X. โครงการ.....

๔.๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการด้าน... ไปดำเนินการ

1

ความสอดคล้องกับเป้าหมาย/ทิศทางการพัฒนาประเทศ

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 อื่น ๆ และแผนระดับที่ 3

2

ความเหมาะสมของประเด็นการพัฒนา

3

ความเหมาะสมของตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

4

ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงาน

5

ความเหมาะสมของการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้าน...

6

ความเหมาะสมของการติดตามและประเมินผล

หมายเหตุ: แบบฟอร์มนี้เป็นเพียงข้อกำหนดเบื้องต้น เพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ให้มีข้อมูลครบถ้วนต่อการนำแผนเข้าระบบ eMENSCR ตลอดจนเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาถ่วงดุลแผน โดยหน่วยงานสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาได้ตามความเหมาะสม แต่ควรจะต้องมีรายละเอียดของแผนอย่างน้อยตามองค์ประกอบของแบบฟอร์ม

2.1.1 ความสอดคล้องกับเป้าหมาย/ทิศทางการพัฒนาประเทศ

การวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเป้าหมาย/ทิศทางการพัฒนาประเทศจะพิจารณาจากข้อมูลของแผนปฏิบัติการด้าน... ในส่วนของความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยมติกรม. ดังนี้ (ปรากฏตามรูปที่ 3 ข้อ **1**)

ตารางที่ 4 ตัวอย่างแนวทางการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเป้าหมาย/ทิศทางการพัฒนาประเทศ

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
■ ความครบถ้วนและถูกต้อง พิจารณาว่าความสอดคล้องเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อแผนระดับต่าง ๆ ที่หน่วยงานระบุมา มีความครบถ้วนและถูกต้องตามหลัก XYZ หรือไม่ หรือยังขาดความสอดคล้องอื่นเพิ่มเติมที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานระบุมาหรือไม่ ■ ความชัดเจนในการส่งผลต่อเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ พิจารณารายละเอียดของการถ่ายระดับเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้าน... กับแผนระดับต่าง ๆ ว่ามีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานระบุมาได้อย่างไร โดยสามารถดูรายละเอียดของแผนระดับต่าง ๆ ประกอบการวิเคราะห์ความสอดคล้อง ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์ชาติ http://nscr.nesdc.go.th/ns/ 2) แผนแม่บทฯ (พ.ศ. 2566 - 2580) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม http://nscr.nesdc.go.th/master-plans/ 3) แผนระดับที่ 3 https://emenscr.nesdc.go.th/reporter/public_level3.html (กรุณา Log in เข้าสู่ระบบ eMENSCR ก่อน Click URL เพื่อที่จะสามารถดูรายละเอียดแผนได้)	■ ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ กำหนดกรอบแนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลในช่วงปี 2566 - 2570 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเร่งพัฒนาระบบเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาเข้าสู่สังคมดิจิทัล การปฏิรูปการดำเนินการภาครัฐ การพัฒนาทุนมนุษย์ การสร้างความเชื่อมั่นด้านดิจิทัล และการพัฒนาเชิงพื้นที่ทั้งในด้านเมืองอัจฉริยะเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ■ ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ได้ระบุความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับไว้ในส่วนของภาคผนวก โดยมีการระบุความสอดคล้องกับแผนครบทั้ง 3 ระดับ แต่ระบุรายละเอียดของแผนระดับต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องไม่ครบถ้วน อาทิ เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เป้าหมายแผนย่อย (Y1)

ตัวอย่างข้อวิเคราะห์: ความสอดคล้องกับเป้าหมาย/ทิศทางการพัฒนาประเทศ

- (1) ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ได้ระบุความสอดคล้องของเป้าหมายหลักกับแผนระดับต่าง ๆ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายและแผนว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

รูปที่ 4 ความสอดคล้องระหว่างร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ และแผนระดับต่าง ๆ



- (2) จากการพิจารณาพบว่า เป้าหมายของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในหลายมิติ อาทิ การใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล การขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมีการถ่วงระดับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งระบุความสอดคล้องโดยตรงและส่วนสนับสนุนการพัฒนาของเป้าหมายร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ กับยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

รูปที่ 5 ความสอดคล้องของเป้าหมายร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ต่อยุทธศาสตร์ชาติ



- (3) นอกจากนี้ สดช. ได้จัดทำแนวทางในการขับเคลื่อนเป้าหมายรวมที่ 1 ที่สำคัญ (ประเทศไทยมีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลในระดับโลก เศรษฐกิจดิจิทัลเติบโตและเชื่อมโยงกัน ทั้งภายในประเทศ ระหว่างประเทศ และในโลกดิจิทัล) ภายใต้ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ อาทิ โครงการต่อยอดโครงข่ายอินเทอร์เน็ตของภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น และโครงการร่วมก่อสร้างเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เพื่อเพิ่มความจุของโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศ

ตารางที่ 5 ตัวอย่างการวิเคราะห์รายละเอียดความสอดคล้องกับเป้าหมาย/ทิศทาง การพัฒนาประเทศในเป้าหมายรวมที่ 1 ของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ

แผนระดับที่ 1 (Z)	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน		
แผนระดับที่ 2 (Y)	แผนแม่บทฯ		แผนพัฒนา ฉบับที่ 13
	ประเด็นที่ 7 โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล ประเด็นย่อย 070301 ประชาชนมีความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น องค์ประกอบ V01 โครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ต		หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน
	ปัจจัย V01F01 ความครอบคลุมและคุณภาพ และโครงสร้างอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์พื้นฐาน	ปัจจัย V01F03 ความจุโครงข่ายเชื่อมต่อระหว่างประเทศ	เป้าหมายที่ 1 เศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
แผนระดับที่ 3 (X)	เป้าหมายที่ 3 อุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีความเข้มแข็ง		
	เป้าหมายที่ 1 ประเทศไทยมีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลในระดับโลก เศรษฐกิจดิจิทัลเติบโตและเชื่อมโยงกัน ทั้งภายในประเทศ ระหว่างประเทศ และในโลกดิจิทัล		
	- โครงการต่อยอดโครงข่ายอินเทอร์เน็ตของภาครัฐ - โครงการขยายโครงข่าย 5G - โครงการร่วมก่อสร้างเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก - โครงการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าถึงและใช้งานบริการดิจิทัลสำหรับกลุ่มเปราะบาง		

- (4) จากการพิจารณาร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ พบว่าการพัฒนาโครงการที่กล่าวในข้างต้นมีส่วนช่วยสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศในประเด็นย่อยที่ 070301 ประชาชนมีความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ภายใต้ประเด็นที่ 7 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัลของแผนแม่บทฯ หมายเหตุที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียนภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

2.1.2 ความเหมาะสมของประเด็นการพัฒนา

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของประเด็นการพัฒนาจะพิจารณาจากข้อมูลของแผนปฏิบัติการด้าน... ในส่วนของการประเมินสถานการณ์การพัฒนา และปัจจัยแห่งความสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ของแผนฉบับก่อนหน้า (กรณีเป็นแผนต่อเนื่อง) ดังนี้ (ปรากฏตามรูปที่ 3 ข้อ 2)

ตารางที่ 6 ตัวอย่างแนวทางการวิเคราะห์ความเหมาะสมของประเด็นการพัฒนา

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
■ วิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนา โดยวิเคราะห์สถานะและแนวโน้มการพัฒนา/ปัญหาและอุปสรรค/เงื่อนไขการพัฒนาที่เกี่ยวข้องที่ประเทศเผชิญอยู่ ตลอดจนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหากไม่ได้รับการพัฒนา/แก้ไข เพื่อวิเคราะห์ว่าแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ในแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เสนอ มีความสอดคล้องกับช่องว่างการพัฒนาหรือไม่ ซึ่งจะนำไปสู่การปิดช่องว่างของปัญหา และส่งผลต่อการพัฒนา ■ วิเคราะห์ความสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ของแผนฉบับก่อนหน้า (กรณีที่เป็นแผนต่อเนื่อง) โดยประเมินผลการพัฒนาตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้าน... ฉบับก่อนหน้า ผ่านตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ในกรณีที่หน่วยงานยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของแผนฉบับก่อนหน้าให้วิเคราะห์สาเหตุ ปัญหา และอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายดังกล่าว เพื่อวิเคราะห์หาช่องว่างการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการด้าน... ในช่วงระยะที่ผ่านมา แล้วตรวจสอบว่า แผนปฏิบัติการด้าน... ได้มีการกำหนดแนวทางที่จะสามารถปิดช่องว่างการพัฒนาดังกล่าวหรือไม่	ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ เป็นกรอบในการพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศระยะ 20 ปี กำหนดทิศทางการพัฒนาเป็น 4 ระยะตามภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศ ไทย โดยร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ที่เสนอในครั้งนี้อยู่ใน ห้วงระยะที่ 3 Digital Thailand II: Full Transformation (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนระยะ 20 ปี และการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 - 2565) ที่กำหนดเป้าหมายหลัก 4 เป้าหมาย และตัวชี้วัดรวม 6 ตัวชี้วัด พบว่าในภาพรวม ไม่สามารถบรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดได้ ดังนี้ ■ เป้าหมายที่ 1 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1.1 ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอยู่ใน 15 อันดับแรก ไม่บรรลุค่าเป้าหมาย โดยปี 2565 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 33 และตัวชี้วัดที่ 1.2 อุตสาหกรรมดิจิทัลต่อ GDP เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 ไม่บรรลุค่าเป้าหมาย โดยปี 2565 มูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 12.19 ■ เป้าหมายที่ 2 การสร้างโอกาสทางสังคมอย่างเท่าเทียม ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 2.1 ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไม่สามารถประเมินผลได้ เนื่องจากไม่ได้กำหนดค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่ 2.2 อันดับการพัฒนา ICT Development Index อยู่ใน 40 อันดับแรกไม่สามารถประเมินผลได้ เนื่องจากสหภาพโทรคมนาคม (ITU) ยกเลิกการจัดอันดับในปี 2561

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
	■ เป้าหมายที่ 3 การพัฒนาทุนมนุษย์สู่ยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1 ตัวชี้วัด ได้แก่ <u>ตัวชี้วัดที่ 3.1</u> ประชาชนทุกคนมีความรู้และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลไม่สามารถประเมินผลได้ เนื่องจากไม่ได้กำหนดค่าเป้าหมาย ■ เป้าหมายที่ 4 การปฏิรูปการทำงานของภาครัฐด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลประกอบด้วย 1 ตัวชี้วัด ได้แก่ <u>ตัวชี้วัดที่ 4.1</u> อันดับการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัล อยู่ใน 50 อันดับแรกไม่บรรลุค่าเป้าหมาย โดยปี 2565 ประเทศไทยมีอันดับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลอยู่ที่ 55

ตัวอย่างข้อวิเคราะห์: ความเหมาะสมของประเด็นการพัฒนา

- (1) ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ เป็นกรอบในการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศระยะ 20 ปี ซึ่ง ครม. มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 และประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2562 และกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศเป็น 4 ระยะ ตามภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทย โดยร่างนโยบายและแผนระดับชาติฯ ที่ สดช. เสนอในครั้งนี้อยู่ในห้วงระยะที่ 3 Digital Thailand II: Full Transformation (พ.ศ. 2566 - 2570)

ตารางที่ 7 ภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทยในระยะเวลา 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ การพัฒนา	ระยะที่ 1: Digital Foundation (ระยะเวลา 1 ปี 6 เดือน)	ระยะที่ 2: Digital Thailand I: Inclusion [ระยะเวลา 5 ปี (ปี 2561 - 2565)]	ระยะที่ 3: Digital Thailand II: Full Transformation [ระยะเวลา 5 ปี (ปี 2566-2570)]	ระยะที่ 4: Global Digital Leadership [ระยะเวลา 10 ปี (ปี 2571 - 2580)]
1. พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานดิจิทัล ประสิทธิภาพสูง	อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึงทุก หมู่บ้านทั่วประเทศเป็นฐานของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอื่น ๆ	อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึง ทุกหมู่บ้านและเชื่อมกับประเทศ ในภูมิภาคอื่น	อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึง ทุกบ้านและรองรับการหลอม รวมและการเชื่อมต่อทุก อุปกรณ์	อินเทอร์เน็ตเชื่อมต่อทุกที่ ทุกเวลา ทุกอุปกรณ์ อย่างไร้รอยต่อ
2. ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัล	การทำธุรกรรมผ่านระบบดิจิทัล คล่องตัวและติดอาวุธดิจิทัลให้ SMEs วิสาหกิจชุมชน เกษตรกรให้ มาอยู่บนระบบออนไลน์ พร้อมทั้ง วางรากฐานให้เกิดการลงทุน ในคลัสเตอร์ดิจิทัล	ภาคเกษตร การผลิต และบริการ เปลี่ยนมาทำธุรกิจด้วยดิจิทัลและ ข้อมูล ตลอดจน Digital Technology Startup และคลัสเตอร์ ดิจิทัลเริ่มมีบทบาทในระบบ เศรษฐกิจไทย	ภาคเกษตร การผลิต และ บริการ แข่งขันได้ด้วย นวัตกรรมดิจิทัล และเชื่อมโยง ประเทศไทยสู่การค้าในระดับ ภูมิภาคและระดับโลก	กิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกกิจกรรม เชื่อมต่อภายใน และระหว่าง ประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลนำ ประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง
3. สร้างสังคมคุณภาพ ด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัล	ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึง อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และ บริการพื้นฐานของรัฐอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม	ประชาชนเชื่อมั่นในการใช้ดิจิทัล และเข้าถึงบริการการศึกษา สุขภาพ ข้อมูล และการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่าน ดิจิทัล	ประชาชนใช้ประโยชน์จาก เทคโนโลยี/ข้อมูล ทุกกิจกรรม ในชีวิตประจำวัน	เป็นประเทศที่ไม่มีความเหลื่อมล้ำ ด้านดิจิทัล ตลอดจนชุมชนใช้ ดิจิทัลเพื่อพัฒนาท้องถิ่นตนเอง
4. ปรับเปลี่ยนภาครัฐ สู่รัฐบาลดิจิทัล	หน่วยงานรัฐมีการทำงานที่ เชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลข้าม หน่วยงาน	การทำงานระหว่างภาครัฐจะ เชื่อมโยงและบูรณาการเหมือน เป็นองค์กรเดียว	รัฐจัดให้มีบริการที่ขับเคลื่อน โดยความต้องการของ ประชาชน เปิดเผยข้อมูลและให้ ประชาชนมีส่วนร่วม	เป็นประเทศผู้นำในภูมิภาคด้าน รัฐบาลดิจิทัล ทั้งการบริหารจัดการ รัฐและบริการประชาชน
5. พัฒนากำลังคน เข้าสู่ยุคดิจิทัล	กำลังคน (ทุกสาขา) มีทักษะด้าน ดิจิทัลเป็นที่ยอมรับใน ตลาดแรงงานทั้งในและ ต่างประเทศ	กำลังคนสามารถทำงานผ่านระบบ ดิจิทัลแบบไร้พรมแดน มี ผู้เชี่ยวชาญดิจิทัลต่างประเทศเข้า มาทำงานในประเทศไทย	ประเทศไทยเกิดงานคุณค่าสูง และกำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญ ดิจิทัลเฉพาะด้านเพียงพอต่อ ความต้องการ	เป็นหนึ่งในศูนย์กลางด้านกำลังคน ดิจิทัลของภูมิภาคทั้งในรายสาขา และผู้เชี่ยวชาญดิจิทัล
6. สร้างความเชื่อมั่น ในการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล	รัฐบาลออกกฎหมายดิจิทัลที่ ครอบคลุมและปฏิรูปองค์กรที่ เกี่ยวข้องขับเคลื่อนงาน	ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อมเอื้อ ต่อการทำธุรกรรมดิจิทัล มีระบบ อำนวยความสะดวกและมี มาตรฐาน	ประเทศไทยมีกฎหมาย/ ระเบียบที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อ การค้าและการทำธุรกรรม ดิจิทัล	เป็นประเทศต้นแบบที่มีการพัฒนา ทบทวน กฎระเบียบ และกติกา ด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่องและ จริงจัง

(2) สำหรับผลการดำเนินงานตามแผนในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 - 2565) ที่กำหนดเป้าหมายหลัก 4 เป้าหมาย และตัวชี้วัดรวม 6 ตัวชี้วัด มีรายละเอียด ดังนี้

(2.1) เป้าหมายที่ 1 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันก้าวทันเวทีโลกด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล กำหนดตัวชี้วัดรวม 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

(2.1.1) ตัวชี้วัดที่ 1.1 ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศใน World Competitiveness อยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาสูงสุด 15 อันดับแรก ไม่บรรลุค่าเป้าหมาย โดยในปี 2565 ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันอยู่ในอันดับที่ 33 อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาพบว่า ตัวชี้วัดที่ 1.1 เป็นการวัดการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในหลายมิติ ในขณะที่นโยบายและแผนระดับชาติฯ เป็นแผนที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาในด้านที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลเท่านั้น

(2.1.2) ตัวชี้วัดที่ 1.2 อุตสาหกรรมดิจิทัลมีส่วนสำคัญขับเคลื่อนสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง โดยสัดส่วนมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลต่อ GDP เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 ไม่บรรลุค่าเป้าหมาย โดยในปี 2565 สัดส่วนมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลซึ่งเป็นการวัดผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอันเป็นผลจากเทคโนโลยีดิจิทัลต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 12.19 และหดตัวเล็กน้อยจากปี 2564 นอกจากนี้ อุตสาหกรรมดิจิทัลคอนเทนต์ ซอฟต์แวร์และบริการด้านดิจิทัล มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมดิจิทัลโดยรวมน้อย ประกอบกับอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ เนื่องจากแรงงานที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางดิจิทัล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มผลิตภาพในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงาน โดยในปี 2563 ประเทศไทยมีแรงงานที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางดิจิทัล (ระดับ 4) ร้อยละ 1 ของจำนวนประชากร ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายของหมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ที่กำหนดให้มีแรงงานที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางดิจิทัล (ระดับ 4) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 6 ของจำนวนประชากรในปี 2570 ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องผลักดันอุตสาหกรรมดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาแรงงานทักษะสูงด้านดิจิทัล ซึ่งเป็นแรงงานที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมดิจิทัล เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าสินค้าและบริการจากต่างประเทศ

(2.2) เป้าหมายที่ 2 การสร้างโอกาสทางสังคมอย่างเท่าเทียม ด้วยข้อมูลข่าวสารและบริการผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน กำหนดตัวชี้วัดรวม 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

(2.2.1) ตัวชี้วัดที่ 2.1 ประชาชนทุกคนต้องสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเสมือนเป็นสาธารณูปโภคพื้นฐานประเภทหนึ่ง ไม่สามารถประเมินผลการพัฒนาตามเป้าหมายได้ เนื่องจากตัวชี้วัดที่ 2.1 ไม่ได้กำหนดค่าเป้าหมายเชิงปริมาณที่ชัดเจน โดยอัตราการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (ความเร็วไม่น้อยกว่า 256 kbps) ต่อจำนวนประชากรทั้งนี้ จากข้อมูลของสำนักงาน กสทช. ในปี 2565 เท่ากับร้อยละ 18.38 ซึ่งส่วนใหญ่กระจุกตัว

อยู่ในพื้นที่เมืองและเขตเศรษฐกิจ ประกอบกับการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงตามโครงการเน็ตประชารัฐ และโครงการจัดให้มีโครงข่ายโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมมีข้อจำกัดในบางพื้นที่ของหมู่บ้าน เนื่องจากการปล่อยสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากสถานีติดตั้งมีระยะเพียง 50 เมตรเท่านั้น ส่งผลให้บางพื้นที่ของหมู่บ้านที่ห่างไกลจากสถานีติดตั้งจะอยู่ในจุดอับสัญญาณ รวมทั้งภาครัฐเป็นผู้สนับสนุนค่าบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในโครงการดังกล่าว นอกจากนี้ อัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยในปี 2563 อยู่ที่ร้อยละ 2.83 ของรายได้มวลรวมประชาชาติเฉลี่ยต่อหัว ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายที่สหภาพโทรคมนาคมกำหนด (อัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตที่ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อยู่ที่ร้อยละ 2 ของรายได้มวลรวมประชาชาติเฉลี่ยต่อหัว) อย่างไรก็ตาม เป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศกำหนดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ร้อยละ 30 ต่อจำนวนประชากรในปี 2570 ดังนั้นประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ เพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมทั้งพิจารณาระดับอัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอยู่ในระดับที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของประชาชน

(2.2.2) **ตัวชี้วัดที่ 2.2 อันดับการพัฒนาตามดัชนี ICT Development Index (IDI) อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด 40 อันดับแรก** ไม่สามารถประเมินผลการพัฒนาตามเป้าหมายได้ เนื่องจาก ITU ได้ยกเลิกการจัดอันดับการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสารตามดัชนี IDI ในปี 2561 โดยในปี 2560 ประเทศไทยมีอันดับ IDI อยู่ในอันดับที่ 78 อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาพบว่า การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลของ IMD เป็นตัวชี้วัดที่สามารถเทียบเคียง (Proxy) กับตัวชี้วัดการพัฒนาตามดัชนี IDI ได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาภาพรวมอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลในปี 2565 ของประเทศไทย พบว่าอยู่อันดับที่ 40 จากทั้งหมด 63 ประเทศ ซึ่งอันดับลดลงจากปีที่แล้ว 2 อันดับ เป็นผลมาจากการเลื่อนอันดับลงของปัจจัยหลักด้านความรู้ 3 อันดับ และปัจจัยหลักด้านความพร้อมรองรับอนาคต 5 อันดับ ส่วนปัจจัยที่เหลือ คือ ปัจจัยหลักด้านเทคโนโลยีมีอันดับดีขึ้น 2 อันดับ ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาแรงงานด้านวิทยาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค เพื่อสร้างความรู้ และความพร้อมในการรองรับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและภัยคุกคามทางไซเบอร์ของภาครัฐ

(2.3) **เป้าหมายที่ 3 การพัฒนาทุนมนุษย์สู่ยุคดิจิทัลด้วยการเตรียมความพร้อมให้ประชาชนทุกกลุ่มมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตและประกอบชีวิตในยุคดิจิทัล** กำหนดตัวชี้วัดรวม 1 ตัวชี้วัด ได้แก่

(2.3.1) **ตัวชี้วัดที่ 3.1 ประชาชนทุกคนมีความตระหนัก มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์** ไม่สามารถประเมินผลการพัฒนา

ตามเป้าหมายได้ เนื่องจากตัวชี้วัดที่ 3.1 ไม่ได้กำหนดค่าเป้าหมายเชิงปริมาณที่ชัดเจน โดยในปี 2563 ประชาชนไทยมีความเข้าใจดิจิทัลอยู่ในระดับดี (68.6 คะแนน) ในขณะที่ ร่างนโยบายและแผนระดับชาติฯ กำหนดเป้าหมายให้ประชาชนคนไทยมีสถานภาพ การเข้าใจดิจิทัลอยู่ในระดับดีมากในปี 2570 ดังนั้นประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งผลักดัน ทักชะการเข้าใจดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านกฎหมายดิจิทัลเพื่อให้ประชาชน ทุกกลุ่มก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เข้าใจสิทธิและข้อจำกัดในการใช้ สื่อดิจิทัลและรู้เท่าทันภัยคุกคามทางไซเบอร์

(2.4) เป้าหมายที่ 4 การปฏิรูปกระบวนการทำงานและการให้บริการของภาครัฐด้วยการประยุกต์ใช้ ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัล กำหนดตัวชี้วัดรวม 1 ตัวชี้วัด ได้แก่

(2.4.1) ตัวชี้วัดที่ 4.1 อันดับการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัลในการจัดลำดับของ UN e-Government Ranking อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด 50 อันดับแรก ไม่บรรลุค่าเป้าหมาย โดยในปี 2565 ประเทศไทยถูกจัดอันดับการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัลอยู่ในอันดับที่ 55 จาก 193 ประเทศ อย่างไรก็ตาม การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลพบอุปสรรคที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาแอปพลิเคชันภาครัฐมีความซับซ้อนและไม่สามารถทำธุรกรรมจนจบกระบวนการ ได้ภายในแอปพลิเคชันเดียว และกฎหมายและระเบียบปรับเปลี่ยนล่าช้า ไม่รองรับรูปแบบ การทำธุรกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องผลักดันการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาด้านการให้บริการออนไลน์ที่ประชาชนสามารถ ทำธุรกรรมกับภาครัฐผ่านบริการออนไลน์ได้แบบเบ็ดเสร็จที่จุดเดียว เพื่อลดความซับซ้อน ของการให้บริการภาครัฐ รวมทั้งจำเป็นต้องปรับปรุงกฎระเบียบให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศ

- (3) จากการประเมินผลการพัฒนาตามนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 - 2565) สรุปได้ว่า เพื่อให้การพัฒนาดิจิทัลของประเทศสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนา ได้แก่ (1) ส่งเสริมอุตสาหกรรมดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมดิจิทัลคอนเทนต์ ซอฟต์แวร์ และบริการด้านดิจิทัล ที่มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มใน อุตสาหกรรมดิจิทัลน้อย เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าสินค้าและบริการจากต่างประเทศ (2) พัฒนาแรงงาน ทักษะสูงด้านดิจิทัล เพื่อให้มีทักษะและปริมาณแรงงานที่เพียงพอ ตรงความต้องการของตลาดแรงงาน (3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นที่ และมีอัตราค่าบริการในระดับที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึง อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเสมือนเป็นสาธารณูปโภคพื้นฐานประเภทหนึ่งได้อย่างทั่วถึง (4) ยกกระดับสภาพ การเข้าใจดิจิทัลให้กับประชาชนทุกกลุ่มให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เข้าใจสิทธิ และข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และรู้เท่าทันภัยคุกคามทางไซเบอร์ (5) ยกกระดับการให้บริการของ ภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถทำธุรกรรมกับภาครัฐผ่านบริการออนไลน์แบบเบ็ดเสร็จ ที่จุดเดียว และ (6) เร่งปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของ ประเทศ เพื่อรองรับรูปแบบการทำธุรกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป**

(4) ปี 2565 คศ. ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อทบทวน รายละเอียดของยุทธศาสตร์และแผนงานภายใต้ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ด้วยวิธีการพิจารณาผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา และช่องว่างการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควบคู่ไปกับปัจจัยภายนอก (PESTEL analysis) และปัจจัยสภาพแวดล้อม (SWOT analysis) ที่ประเทศไทยได้รับอิทธิพลหรือแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของตลาดด้านดิจิทัลและภาพรวมของธุรกิจ ซึ่งจากการพิจารณาพบว่า รายละเอียดในแต่ละยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องกับผลการประเมินผลการพัฒนาของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580) ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 - 2565) สถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลในปัจจุบันและภาพอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ ส่งผลให้ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ที่เสนอในครั้งนี้นี้ยังคงกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ยุทธศาสตร์ตามกรอบภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทยในระยะเวลา 20 ปี ที่ถ่ายทอดจากวิสัยทัศน์ ภูมิทัศน์ และเป้าหมายหลัก และเพิ่มยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ที่เป็นแนวทางการพัฒนาที่ได้กำหนดเพิ่มเติม ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ยุทธศาสตร์เพื่อเป็นต้นแบบของการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลเชิงพื้นที่ในพื้นที่นำร่อง ได้แก่ Smart City EEC และ SEZ ดังนี้

- (4.1) **ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ** มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูงและครอบคลุมทั่วประเทศทั้งโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพและแพลตฟอร์มการให้บริการ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพสูงในราคาที่เข้าถึงได้ทุกที่และทุกเวลา ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและครอบคลุมการให้บริการทุกพื้นที่
- (4.2) **ยุทธศาสตร์ที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล** มุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจดิจิทัลและอุตสาหกรรมดิจิทัล เพื่อเพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถทางการแข่งขัน และสร้างภูมิคุ้มกันในการพึ่งตนเองและศักยภาพการผลิตของอุตสาหกรรมในประเทศ ซึ่งจะช่วยยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการไทยให้พัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรมด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้น และทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเติบโตขึ้น
- (4.3) **ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล** มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและสร้างความเข้าใจความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มคนเปราะบางสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ลดความเหลื่อมล้ำและมีความพร้อมสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัล
- (4.4) **ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล** มุ่งเน้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกุญแจสำคัญในการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการและสามารถบริการประชาชนได้อย่างเท่าเทียม และมีกฎหมายและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลและรัฐบาลเปิดแบบเบ็ดเสร็จทั้งในด้านบุคลากร แพลตฟอร์ม กระบวนการทำงาน และกฎระเบียบ

- (4.5) ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล มุ่งเน้นการพัฒนา
กำลังคนดิจิทัล โดยส่งเสริมให้กลุ่มคนทำงานทุกสาขาสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และสามารถดึงดูดผู้เชี่ยวชาญด้านดิจิทัลที่มีสมรรถนะสูง
จากต่างประเทศให้มาทำงานในประเทศไทย รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้ประชาชนมีความรู้
และทักษะด้านดิจิทัลอย่างเทียบกัน เพื่อให้มีกำลังคนด้านดิจิทัลมีความรู้ดิจิทัลเพียงพอต่อ
การประกอบอาชีพ และได้รับการยอมรับจากภาคเอกชนให้เข้ามาทำงานในตลาดแรงงาน
- (4.6) ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มุ่งเน้นการสร้างความมั่นคงปลอดภัย
และความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทั้งในด้านหลักสิทธิดิจิทัล ข้อมูล มาตรฐาน
และกฎระเบียบ เพื่อดำเนินกิจกรรมและการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้ใช้งาน
และสร้างความน่าเชื่อถือในระดับสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล
- (4.7) ยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ประโยชน์และส่งเสริมสิทธิประโยชน์
สำหรับผู้ประกอบการและนักลงทุน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและสามารถดึงดูดกำลัง
ผู้เชี่ยวชาญด้านดิจิทัลจากต่างประเทศให้เข้ามาทำงานในประเทศไทย

2.1.3 ความเหมาะสมของตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย จะพิจารณาข้อมูลของแผนปฏิบัติการ
ด้าน... ในส่วนของภาพรวมของแผนปฏิบัติการด้าน... เป้าหมายและตัวชี้วัด ดังนี้

(ปรากฏตามรูปที่ 3 ข้อ 3)

ตารางที่ 8 ตัวอย่างแนวทางการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
- ตัวชี้วัดสะท้อนความสำเร็จของเป้าหมายแผนปฏิบัติการด้าน... และสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามเป้าหมายได้จริง - ค่าเป้าหมายมีความชัดเจนและท้าทาย เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลฐานและสามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ - มีหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลและรายงานผลตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงระยะเวลาของการประกาศใช้แผนปฏิบัติการด้าน...	ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วยตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ 23 ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดรวม 3 ตัวชี้วัด ดังนี้ - ตัวชี้วัดรวมที่ 1 มูลค่าเพิ่มของเศรษฐกิจดิจิทัลมีสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 - ตัวชี้วัดรวมที่ 2 ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศใน World Digital Competitiveness Ranking (WDCR) อยู่ใน 30 อันดับแรกของโลกหรืออยู่ใน 3 อันดับแรกของอาเซียน - ตัวชี้วัดรวมที่ 3 สถานภาพการเข้าใจดิจิทัล ของประชาชนคนไทยมีคะแนนมากกว่า 80 คะแนน

ตัวอย่างข้อวิเคราะห์: ความเหมาะสมของตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- (1) ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ กำหนดตัวชี้วัดรวม 3 ตัวชี้วัด ซึ่งสามารถสะท้อนความสำเร็จของเป้าหมาย
และสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามเป้าหมายได้จริง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 9 ตัวอย่างเป้าหมายหลัก ตัวชี้วัดรวม และผลการพิจารณาของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ

เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัดรวม	ผลการพิจารณา			
		ตัวชี้วัดสะท้อนเป้าหมาย	ข้อมูลปีฐาน 2565 (Baseline)	หน่วยงานจัดเก็บและรายงานผล	สรุป
1) ประเทศไทยมีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลในระดับโลก เศรษฐกิจดิจิทัลเติบโตและมีความเชื่อมโยงกันทั้งภายในประเทศ ระหว่างประเทศ และในโลกดิจิทัล	1) ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศใน WDCR อยู่ใน 30 อันดับแรกของโลกหรืออยู่ใน 3 อันดับแรกของอาเซียน	สะท้อนเป้าหมาย	- อันดับที่ 40 ของโลก - อันดับที่ 3 ของอาเซียน รองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย	IMD	ตัวชี้วัด ขาด ความท้าทายเนื่องจากตัวชี้วัดที่ 1 บรรลุค่าเป้าหมายตั้งแต่ปี 2565
	2) มูลค่าเพิ่มของเศรษฐกิจดิจิทัลมีส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 30	สะท้อนเป้าหมาย	ร้อยละ 12.19	สศช.	มีความเหมาะสม
2) ประเทศไทยเป็นสังคมคุณภาพ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีจากการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน รวมถึงมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ	3) สถานภาพการเข้าใจดิจิทัลของประชาชนคนไทยมีคะแนนมากกว่า 80 คะแนน	สะท้อนเป้าหมาย	68.6 คะแนนในปี 2563 74.4 คะแนนในปี 2566	สศช.	มีความเหมาะสม
3) ประเทศไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ	1) ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศใน WDCR อยู่ใน 30 อันดับแรกของโลกหรืออยู่ใน 3 อันดับแรกของอาเซียน	เป็นตัวชี้วัดเดียวกับเป้าหมายหลักที่ 1 และเป้าหมายหลักที่ 2			
	2) สถานภาพการเข้าใจดิจิทัลของประชาชนคนไทยมีคะแนนมากกว่า 80 คะแนน				
4) ประเทศไทยมีระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยมีภาครัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวกและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน	1) ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศใน WDCR อยู่ใน 30 อันดับแรกของโลกหรืออยู่ใน 3 อันดับแรกของอาเซียน				

(2) นอกจากนี้ ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วยตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ 23 ตัวชี้วัด ซึ่งจากการพิจารณาพบว่ามีความเหมาะสม จำนวน 20 ตัวชี้วัด (หรือร้อยละ 86.96 ของตัวชี้วัดทั้งหมด) เนื่องจากตัวชี้วัดสะท้อนเป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ ค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดมีความท้าทาย และมีหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลและรายงานผลตัวชี้วัด ในขณะที่อีก 3 ตัวชี้วัดไม่เหมาะสม (หรือร้อยละ 13.04 ของตัวชี้วัดทั้งหมด) ประกอบด้วย **กลุ่มที่ 1 ไม่มีหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลและรายงานผลตัวชี้วัด** จำนวน 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1) ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ 1 ที่กำหนดให้มีการพัฒนาบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลระดับชาติเพิ่มขึ้นจำนวน 5 แพลตฟอร์ม และ (2) ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ 3 ที่กำหนดให้ประชาชนทั่วไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเข้าถึงบริการและสิทธิพื้นฐานภาครัฐ และ**กลุ่มที่ 2 ค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดไม่มีความท้าทาย** จำนวน 1 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ 2 ที่กำหนดให้มูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 ต่อปี ดังนั้น จึงเห็นควรให้ ดศ. ทบทวนความเหมาะสมของตัวชี้วัดดังกล่าวในระดับยุทธศาสตร์ให้มีความชัดเจน โดยเฉพาะการกำหนดหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลและรายงานผลตัวชี้วัด และการกำหนดตัวชี้วัดให้ท้าทายกับเป้าหมายระดับยุทธศาสตร์

ตารางที่ 10 ตัวอย่างเป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลการพิจารณาของยุทธศาสตร์ที่ 1 ของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลการพิจารณา			
		ตัวชี้วัดสะท้อนเป้าหมาย	ข้อมูลปีฐาน 2565 (Baseline)	หน่วยงานจัดเก็บและรายงานผล	สรุป
ยุทธศาสตร์ที่ 1					
1) มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานครอบคลุมทุกพื้นที่	มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบประจำที่ไม่น้อยกว่า 1 Gbps สำหรับเขตเทศบาล พื้นที่เขตเศรษฐกิจ รวมถึงสถานประกอบกิจการ สาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล	สะท้อนเป้าหมาย	- โครงการเน็ตประชารัฐ มีความเร็วในการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง 100/50 Mbps - โครงการ USO Net พื้นที่ชายขอบและชนบท มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง 30/10 Mbps - โครงการบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ ตู้ชุมชน 200/100 Mbps	- สศท. - สำนักงาน กสทช.	มีความเหมาะสม
	โครงข่าย 5G ครอบคลุมร้อยละ 98 ของประชากร	สะท้อนเป้าหมาย	ร้อยละ 78 ของประชากร	สำนักงาน กสทช.	มีความเหมาะสม
2) ประชาชนมีโอกาสนในการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้มากขึ้นจากอัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ลดลง	อัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่ ไม่เกินร้อยละ 2 ของรายได้มวลรวมประชาชาติต่อหัว	สะท้อนเป้าหมาย	ร้อยละ 2.83 ของรายได้มวลรวมประชาชาติเฉลี่ยต่อหัวในปี 2563	สำนักงาน กสทช.	มีความเหมาะสม
3) ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศที่ดึงดูดผู้ให้บริการเนื้อหาดิจิทัลและนักลงทุนระดับโลก	ปริมาณแบนด์วิดท์โดยรวมในการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อการเชื่อมต่อไปต่างประเทศของประเทศไทยไม่ต่ำกว่า 40 Tb/s	สะท้อนเป้าหมาย	19.93 Tb/s	สำนักงาน กสทช.	มีความเหมาะสม
4) ดาวเทียมเป็นโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจอวกาศ	มูลค่า GDP อุตสาหกรรมดาวเทียมไม่น้อยกว่า 8,970 ล้านบาท/ปี	สะท้อนเป้าหมาย	GSTDA ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล	GSTDA	มีความเหมาะสม
5) เกิดแพลตฟอร์มดิจิทัลระดับชาติที่พัฒนาโดยภาครัฐหรือผู้ให้บริการสัญชาติไทยเสริมสร้างศักยภาพด้านดิจิทัล	มีการพัฒนาบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลระดับชาติเพิ่มขึ้นจำนวน 5 แพลตฟอร์มจากปีฐาน (ปี 2566)	สะท้อนเป้าหมาย	3 แพลตฟอร์ม	ไม่ได้ระบุหน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัด	ไม่เหมาะสมเนื่องจาก ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัด

2.1.4 ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงาน จะพิจารณาข้อมูลของแผนปฏิบัติการด้าน... ในส่วนของแผนย่อย/แนวทางการดำเนินงาน/กลยุทธ์/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้าน... ดังนี้ (ปรากฏตามรูปที่ 3 ข้อ 4)

ตารางที่ 11 ตัวอย่างแนวทางการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงาน

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
มีความสอดคล้องกับปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ที่เกี่ยวข้องกับแผน	ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ได้กำหนดมาตรการเชิงปฏิบัติ และตัวอย่างโครงการขับเคลื่อนสำคัญในรายยุทธศาสตร์ ดังนี้

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
■ มีความสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของแผนที่ได้จากการวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์การพัฒนาในข้อ 2) เพื่อให้แนวทาง/หลักการของแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่หน่วยงานระบุจะสามารถปิดช่องว่างการพัฒนาของประเด็นที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้าน... ■ จัดลำดับความสำคัญของแผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่สะท้อนถึงการนำไปปฏิบัติให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ตามเป้าหมายได้ภายในระยะเวลาของแผน ■ กำหนดกรอบระยะเวลา งบประมาณ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ซึ่งจะต้องเป็นหน่วยงานตั้งแต่ระดับกรมหรือเทียบเท่า โดยแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมจะต้องสอดคล้องกับหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ	■ ยุทธศาสตร์ที่ 1 มุ่งเน้นประเด็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นที่ และมีอัตราค่าบริการในระดับที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ อาทิ โครงการพัฒนาบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านดาวเทียมสู่พื้นที่ห่างไกล เพื่อส่งเสริมให้เกิดบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นที่ (ดศ. และ สำนักงาน กสทช.) ■ ยุทธศาสตร์ที่ 2 มุ่งเน้นประเด็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมดิจิทัล อาทิ โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่นสู่เวทีโลกด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม Digital Content และสร้าง Soft Power ที่สร้างรายได้ให้กับประเทศ (กระทรวงวัฒนธรรม และ ดศ.) ■ ยุทธศาสตร์ที่ 3 มุ่งเน้นประเด็นการยกระดับการเข้าใจดิจิทัล อาทิ โครงการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประชาชนมีทักษะทางด้านดิจิทัลและรู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น (ดศ. และกระทรวงศึกษาธิการ) ■ ยุทธศาสตร์ที่ 4 มุ่งเน้นประเด็นการยกระดับการให้บริการของภาครัฐ อาทิ โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ แบบรวมจุดเดียว [สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และกระทรวงมหาดไทย (มท.)] ■ ยุทธศาสตร์ที่ 5 มุ่งเน้นประเด็นการพัฒนาแรงงานทักษะสูงด้านดิจิทัล อาทิ โครงการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญดิจิทัลให้ตรงความต้องการของประเทศ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพสูงและมีความเชี่ยวชาญด้านดิจิทัลที่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด [กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa)] ■ ยุทธศาสตร์ที่ 6 มุ่งเน้นประเด็นการปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศ อาทิ โครงการปฏิรูปกฎหมายและข้อตกลง ยกระดับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในการใช้บริการดิจิทัล เพื่อปรับปรุงกฎหมาย สร้างความเข้มแข็งให้กับนโยบาย มาตรการ และกลไกคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และสร้างความน่าเชื่อถือในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ดศ. และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค)

ตัวอย่างข้อวิเคราะห์: ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงาน

- (1) จากการพิจารณาแผนพบว่า แนวทางการพัฒนาในยุทธศาสตร์ที่ 1 ของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นที่ และมีอัตราค่าบริการในระดับที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับเป้าหมายที่ 070301 ประชาชนมีความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ประเด็นที่ 07 โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล

ตารางที่ 12 ตัวอย่างองค์ประกอบ ปัจจัย และตัวอย่างโครงการภายใต้ห่วงโซ่มูลค่าของประเทศไทย

องค์ประกอบ	ปัจจัย	ตัวอย่างโครงการ
V01 โครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ต	V01F01 ความครอบคลุมและคุณภาพ และโครงสร้างอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์พื้นฐาน	- โครงการต่อยอดโครงข่ายอินเทอร์เน็ตของภาครัฐ - โครงการ Gigabit Broadband
	V01F02 ความครอบคลุมโครงข่ายอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่ในพื้นที่	โครงการขยายโครงข่าย 5G
	V01F03 ความจุโครงข่ายเชื่อมต่อระหว่างประเทศ	- โครงการพัฒนาโครงข่ายเชื่อมต่อระหว่างประเทศ - โครงการร่วมก่อสร้างเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
V03 การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชาชน	V03F01 การครอบครองอุปกรณ์สำหรับเข้าถึงอินเทอร์เน็ต	โครงการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าถึงและใช้งานบริการดิจิทัลสำหรับกลุ่มเปราะบาง
	V03F02 ราคาของบริการอินเทอร์เน็ตที่เอื้อมถึง	โครงการวางโครงข่ายสายปลายทางเพียงรายเดียว
V04 ประชาชน/ผู้ใช้งาน	V04F02 ระดับความรู้ในการใช้ดิจิทัล การใช้งานอุปกรณ์สำหรับเข้าถึงอินเทอร์เน็ต	โครงการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

- (2) จากการพิจารณาผลการดำเนินงานของนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 - 2565) และแนวทางการพัฒนาของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์พบว่า ยุทธศาสตร์ที่ 1 ของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ได้กำหนดโครงการในระดับยุทธศาสตร์ให้มีความสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญจากผลการดำเนินงานของนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นที่ และมีอัตราค่าบริการในระดับที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ เพื่อปิดช่องการพัฒนาของประเด็นที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ
- (3) อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาพบว่า ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ไม่ได้จัดลำดับความสำคัญของโครงการขับเคลื่อนในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อแสดงถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล และไม่ได้ระบุกรอบระยะเวลาและงบประมาณในการดำเนินโครงการ จึงอาจส่งผลให้การขับเคลื่อนร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ไม่บรรลุตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนดได้

2.1.5 ความเหมาะสมของกลไกการขับเคลื่อน

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของกลไกการขับเคลื่อนจะพิจารณาข้อมูลของแผนปฏิบัติการด้าน... ในส่วนของโครงการ และการกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการด้าน... ไปดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการด้าน... ดังนี้ (ปรากฏตามรูปที่ 3 ข้อ 5)

ตารางที่ 13 ตัวอย่างแนวทางการวิเคราะห์ความเหมาะสมของกลไกการขับเคลื่อน

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
มีการกำหนดกลไกการสร้างการรับรู้แผนปฏิบัติการด้าน... โดยเป็นการสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้าน... กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อสร้างแนวร่วมในการขับเคลื่อนแผนอย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ กำหนดกลไกการขับเคลื่อน ได้แก่ (1) กลไกการขับเคลื่อนเชิงโครงสร้าง (2) กลไกการวางแผนการพัฒนาที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (3) กลไกการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ (4) กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานเชิงบูรณาการ และ (5) กลไกการติดตาม

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
มีการกำหนดกลไกการประสานการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กลไกการวางแผนแบบมีส่วนร่วม กลไกการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร และกลไกการบูรณาการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงภารกิจหน้าที่และศักยภาพของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานที่มุ่งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่เกิดความซ้ำซ้อน และมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้าน...	ประเมินผลและติดตามสถานการณ์ ทั้งนี้ สดช. เป็นผู้รับผิดชอบขับเคลื่อนหลัก

ตัวอย่างข้อวิเคราะห์: ความเหมาะสมของกลไกการขับเคลื่อน

จากการพิจารณาพบว่า ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ กำหนดแนวทางการถ่ายทอดแผนไปสู่การปฏิบัติ และกำหนดการดำเนินงานเชิงบูรณาการร่วมกัน โดย สดช. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการดิจิทัลฯ และคณะกรรมการเฉพาะด้าน และเป็นศูนย์กลางในการสื่อสาร ประสาน และบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน อาทิ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งมีกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นหนึ่งในหน่วยงานจัดสรรเงินทุนเพื่อใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้เป็นไปตามร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ และมี depa เป็นหน่วยปฏิบัติการหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนทุกภาคส่วนให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล

2.1.6 ความเหมาะสมของการติดตามและประเมินผล

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของกลไกการขับเคลื่อนจะพิจารณาข้อมูลของแผนปฏิบัติการด้าน... ในส่วนของโครงการ และการกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการด้าน... ไปดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการด้าน... ดังนี้ (ปรากฏตามรูปที่ 3 ข้อ 6)

ตารางที่ 14 ตัวอย่างแนวทางการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการติดตามและประเมินผล

สรุปหลักการพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา (ข้อเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานเสนอ)
- มีการกำหนดกลไก/เครื่องมือในการติดตามและประเมินผลที่จะต้องแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ และปัญหา/อุปสรรคในระหว่างการทำงาน รวมถึงมีการประเมินความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น - มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลซึ่งต้องครอบคลุมการกำกับ ติดตามการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาของแผน และประเมินผลภายหลังสิ้นสุดระยะเวลาของแผนปฏิบัติการด้าน...	ร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ กำหนดให้ติดตามผลการดำเนินงานเป็นรายปีผ่านระบบ National Dashboard และจัดทำการประเมินผลการดำเนินงานของร่างนโยบายและแผนดิจิทัลฯ ทุก ๆ 2 ปี เพื่อแสดงสถานะและศักยภาพ การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการวางแผนและการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

ตัวอย่างข้อวิเคราะห์: ความเหมาะสมของการติดตามและประเมินผล

จากการพิจารณาพบว่า สดช. ได้กำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผลร่างนโยบายและแผนระดับชาติฯ เป็นรายปีผ่านช่องทาง Dashboard และจัดทำรายงานติดตามและประเมินผลนโยบายและแผนระดับชาติฯ ทุก ๆ 2 ปี ซึ่งการติดตามและประเมินผลร่างนโยบายและแผนระดับชาติฯ จะพิจารณาในระดับภาพรวมและระดับยุทธศาสตร์เท่านั้น อย่างไรก็ตาม สดช. ควรดำเนินการติดตามและประเมินผลการพัฒนาของแผนที่เสนออย่างใกล้ชิด และรายงานความก้าวหน้าให้คณะกรรมการดิจิทัลฯ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 4

ภาคผนวก

1. พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561 มาตรา 4 มาตรา 7 (3) และมาตรา 20 (8)
2. มติ ครม. ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์แผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน...
 - 2.1 มติ ครม. เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของ ครม.
 - 2.2 มติ ครม. เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ
 - 2.3 มติ ครม. เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563 เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของ ครม.
 - 2.4 มติ ครม. เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2564 เรื่อง คู่มือแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการเสนอแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน...
 - 2.5 มติ ครม. เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ
3. มติสภา สศช. เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2568 เรื่อง (ร่าง) คู่มือการวิเคราะห์แผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ของ สศช.
4. คู่มือแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการเสนอแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน...
5. รายการตรวจสอบการพิจารณาแผนระดับที่ 3 (Checklist) เพื่อประกอบการวิเคราะห์กลั่นกรองแผนระดับที่ 3
6. รายงานการวิเคราะห์กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ของ สศช. ที่ผ่านมา



กฎหมาย ประกาศ
ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง